

## Οικονομικά - Εταιρικά Νέα



### «Τρίτο πακέτο διάσωσης» για την Ελλάδα μέσω ESM (Spiegel)

Σύμφωνα με δημοσίευμα του γερμανικού περιοδικού Spiegel, το οποίο θα δημοσιευτεί σήμερα και προδημοσιεύεται την Κυριακή στο Spiegel.de, τρίτο πακέτο διάσωσης για την Ελλάδα μέσω του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης (ESM) σχεδιάζουν οι ευρωπαίοι. Σύμφωνα με το δημοσίευμα, αυτό αποφασίστηκε ουσιαστικά στο Euroworking Group της Πέμπτης, με τους ευρωπαίους αξιωματούχους να συμφωνούν στην πλειοψηφία τους σε αυτή τη λύση, στα πλαίσια της μετάβασης της ελληνικής οικονομίας από τη σημερινή Τρόικα στη μεταμνημονιακή εποχή.

Σύμφωνα πάντα με το δημοσίευμα, σύμφωνα με τις αποφάσεις που ελήφθησαν θα τεθούν στη διάθεση της ελληνικής κυβέρνησης, στο πλαίσιο της λεγόμενης προληπτικής χρηματοδοτικής βοήθειας περίπου 10δισ ευρώ από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης. Παράλληλα, ο ESM δεν θα χρειασθεί να κινητοποιήσει επιπλέον χρήματα για τον σκοπό αυτό, καθώς θα ανακατανεμηθούν τα ποσά από το δεύτερο πακέτο βοήθειας, τα οποία προβλεπόταν για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, αλλά τελικώς δεν χρειάστηκαν. Το γερμανικό περιοδικό αναφέρει πως ο ESM διαθέτει δύο εργαλεία προληπτικής χρηματοδοτικής βοήθειας και η Ελλάδα θα κάνει χρήση εκείνου που προβλέπει αυστηρότερους όρους και ελέγχους (Enhanced Conditions Credit Line -ECCL).



### Αύξηση 1,9% στο ΑΕΠ της Ελλάδας στο γ' τρίμηνο 2014

Αύξηση 1,9% σημείωσε το ΑΕΠ το γ' τρίμηνο εφέτος και πλέον καθίσταται απολύτως εφικτή η πρόβλεψη για ανάπτυξη 0,6% στο σύνολο του 2014, ενώ παράλληλα, «υποβοηθείται» τα μέγιστα η επίτευξη ρυθμού ανάπτυξης 2,9% για το 2015. Η ΕΛΣΤΑΤ, που δημοσιοποίησε τα προσωρινά στοιχεία για τους εθνικούς λογαριασμούς, βελτίωσε στο 1,9% τις αρχικές εκτιμήσεις της (αύξηση 1,7%) για το ΑΕΠ το γ' τρίμηνο. Η επί τα βελτίω αναθεώρηση, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, οφείλεται σε στοιχεία που δεν ήταν αρχικά διαθέσιμα, όπως οι εισαγωγές- εξαγωγές του Σεπτεμβρίου, ο τζίρος στον κλάδο των υπηρεσιών και η πορεία της ανεργίας. Σε μέσα επίπεδα στο 9μηνο, προκύπτει άνοδος του ΑΕΠ κατά 1,9%. Η αύξηση του ΑΕΠ στο γ' τρίμηνο οφείλεται κυρίως στην άνοδο της κατανάλωσης και των ιδιωτικών επενδύσεων. Ειδικότερα, η συνολική καταναλωτική δαπάνη παρουσίασε αύξηση 2,3% (η κατανάλωση των νοικοκυριών αυξήθηκε 3,6%), ενώ ο ακαθάριστος σχηματισμός πάγιου κεφαλαίου (ιδιωτικές επενδύσεις) αυξήθηκε κατά 2,7%. Αύξηση 6,9% παρουσίασαν οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών (οι εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν κατά 1,1% και οι εξαγωγές υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 12%). Αύξηση 3% παρουσίασαν οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών (οι εισαγωγές αγαθών αυξήθηκαν κατά 5,3% και οι εισαγωγές υπηρεσιών μειώθηκαν κατά 6,5%). Σημειώνεται, τέλος, ότι το γ' τρίμηνο σε σύγκριση με το β' τρίμηνο εφέτος, το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 0,7%.



## Κομισιόν: Βελτίωση στο οικονομικό κλίμα της Ελλάδας τον Νοέμβριο

Βελτίωση κατέγραψε το οικονομικό κλίμα στην Ελλάδα τον Νοέμβριο σύμφωνα με έρευνα που δημοσιοποίησε χθες Πέμπτη η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ειδικότερα, ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα επιταχύνθηκε το Νοέμβριο για δεύτερο συνεχόμενο μήνα μετά τον Οκτώβριο. Σύμφωνα με την έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα ανήλθε στις 102,7 μονάδες, από 102,2 μονάδες τον Οκτώβριο και 99,3 μονάδες το Σεπτέμβριο. Η βελτίωση του οικονομικού κλίματος στη χώρα μας οφείλεται στην αύξηση των προσδοκιών που κατεγράφη στις υπηρεσίες, στο λιανικό εμπόριο και στη βιομηχανία. Η καταναλωτική εμπιστοσύνη βελτιώθηκε, καθώς από τις - 50,9 μονάδες τον Οκτώβριο ανήλθε στις - 49,9 μονάδες το Νοέμβριο. Μείωση των αρνητικών προσδοκιών κατεγράφη και στον κλάδο των κατασκευών. Σταθερός έμεινε το Νοέμβριο ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ευρώπη. Συγκεκριμένα, ο δείκτης στην Ευρωζώνη εμφάνισε μικρή βελτίωση στις 100,8 μονάδες το Νοέμβριο από 100,7 μονάδες τον Οκτώβριο, ενώ στην Ε.Ε. υποχώρησε στο 104,1 μονάδες από 104,2 μονάδες τον Οκτώβριο.



## Περαιτέρω βοήθεια έναντι μεταρρυθμίσεων (Handelsblatt)

Σύμφωνα με αποκλειστικό δημοσίευμα της οικονομικής εφημερίδας Handelsblatt, μέσω μιας «πιστωτικής γραμμής με ενισχυμένους όρους» οι Ευρωπαίοι θέλουν να κρατήσουν την Ελλάδα σε μεταρρυθμιστική τροχιά. Όπως αναφέρει εμπιστευτική έκθεση της Taskforce στην Ελλάδα, την οποία επικαλείται η γερμανική εφημερίδα, στόχος είναι να δοθεί στην Ελλάδα «μελλοντικά μια πιστωτική γραμμή με ενισχυμένους όρους», η λεγόμενη γραμμή πίστωσης ECCL, η οποία θα συνδέεται με μια συμφωνία για μεταρρυθμίσεις. Όπως αναφέρουν ωστόσο κυβερνητικοί κύκλοι, ακόμη δεν έχει ληφθεί καμία απόφαση καθώς οι σχετικές διαπραγματεύσεις βρίσκονται σε εξέλιξη. Στο έγγραφο της Taskforce αναφέρεται συγκεκριμένα ότι «δεν έχει αποφασιστεί ακόμη η δομή της συνεργασίας». Όπως εκτιμούν ωστόσο κυβερνητικοί κύκλοι, η συμφωνία αυτή δεν πρόκειται να είναι τόσο λεπτομερής όσο είναι το τρέχον δεύτερο πρόγραμμα βοήθειας, το οποίο προβλέπει εκατοντάδες μεμονωμένα μέτρα. Υπό συζήτηση φαίνεται πως βρίσκονται μερικές δεκάδες όροι.

Συνέχεια.....

## Τα οικονομικά κίνητρα

Προκειμένου να κρατήσουν την Ελλάδα σε μεταρρυθμιστική τροχιά οι Ευρωπαίοι προτίθενται να δώσουν στην ελληνική κυβέρνηση σημαντικά οικονομικά κίνητρα. «Παράλληλα με την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων θα συνεχίσουν να δίνονται οικονομικά κίνητρα μέσω της μεταφοράς κερδών των κεντρικών τραπεζών από τα ελληνικά ομόλογα», αναφέρεται στο εμπιστευτικό έγγραφο. Υπενθυμίζεται ότι στην αρχή της ευρωκρίσης η ΕΚΤ είχε προχωρήσει σε μαζική αγορά ομολόγων από τις χώρες της νοτίου Ευρώπης. Δεδομένου ότι είχε αγοράσει σε πολύ χαμηλές τιμές, όπως επισημαίνει η γερμανική εφημερίδα, η ΕΚΤ και οι κεντρικές τράπεζες αποκομίζουν κέρδη όταν αυτά λήγουν. Στο πλαίσιο του δεύτερου προγράμματος στήριξης είχε συμφωνηθεί τα κέρδη αυτά να μεταφέρονται στην Αθήνα. Η πρακτική αυτή λοιπόν αναμένεται να συνεχιστεί και μετά τη λήξη του τρέχοντος προγράμματος. Όπως φαίνεται, γίνεται λόγος για αρκετά δισεκατομμύρια.



## Alpha Bank: Ανεξήγητες οι εμμονές της τρόικας

Η εντυπωσιακή πορεία της δημοσιονομικής προσαρμογής έως σήμερα και οι σαφείς προοπτικές ανάκαμψης και ανάπτυξης της οικονομίας στην περίοδο 2015-2020, και η πρωτοφανής πρόοδος στον τομέα των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και της ενίσχυσης της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, καθιστούν εντελώς ανεξήγητες τις τρέχουσες εκ νέου ατέρμονες διαπραγματεύσεις της Κυβέρνησης με την Τρόικα, σύμφωνα με το εβδομαδιαίο δελτίο της Alpha bank. Η μη έγκαιρη επίτευξη συμφωνίας στις διαπραγματεύσεις της κυβέρνησης με την Τρόικα, που άρχισαν τον Σεπτ.2014 και συνεχίζονται ως σήμερα, φαίνεται να οφείλεται σε θέματα που είναι εξαιρετικά αόριστα, μάλλον οριακά (έχει ήδη πραγματοποιηθεί το 95% των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων) και εκτός των σημερινών προτεραιοτήτων στην άσκηση της οικονομικής πολιτικής συνεχίζει το δελτίο. Με τα σημερινά δεδομένα, ο προϋπολογισμός του 2015 δεν αντιμετωπίζει δημοσιονομικά κενά και το πιθανότερο είναι ότι, με τις ανωτέρω προϋποθέσεις, θα εκτελεστεί με πρωτογενές πλεόνασμα στη γενική κυβέρνηση μεγαλύτερο του προγραμματισμένου 3,0%, όπως ακριβώς συνέβη και με τους αντίστοιχους των ετών 2012, 2013 και 2014. Οι αιτίσεις της Τρόικα ότι θα χαθούν έσοδα από τη νέα ρύθμιση των ληξιπρόθεσμων οφειλών στο δημόσιο και στα ασφαλιστικά ταμεία, σε σύγκριση - προφανώς - με τα έσοδα που θα προέκυπταν με την προϋπάρχουσα ρύθμισή, δεν έχουν ουσιαστική βάση.



## Το «χριστουγεννιάτικο δώρο» του Γιούνκερ

Νέα δεδομένα στην Ευρώπη, με ευκαιρίες για τις χώρες της κρίσης φέρνει το «επενδυτικό πακέτο» 315 δις ευρώ της Κομισιόν και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Ωστόσο δεν λείπουν οι επιφυλάξεις. Η ιδέα φαίνεται απλή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή και Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων δημιουργούν ένα «Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων» ύψους, κατ'αρχήν, 21 δις ευρώ. Αυτά τα χρήματα είναι μία πρώτη «μαγιά» επενδυτικών κεφαλαίων, που δίνουν κίνητρο στους ιδιώτες, καλύπτοντας μέρος του επενδυτικού ρίσκου, να αναλάβουν συγκεκριμένα επιλέξιμα έργα, τα οποία σε διαφορετική περίπτωση θα έμεναν στα χαρτιά. Με τη μέθοδο της «μόγλευσης» υπολογίζεται ότι θα συγκεντρωθούν τελικά περισσότερα από 300 δις ευρώ, δηλαδή ένα ευρώ από το πακέτο Γιούνκερ θα «κινητοποιήσει» άλλα 15 ευρώ από ιδιωτικούς πόρους.

Συνέχεια....

Μπορεί όμως να ξεπεραστεί τόσο απλά η κρίση και η επενδυτική άπνοια στην ευρωζώνη; Ο γερμανός ευρωβουλευτής Μάρκος Φέρμπερ κατ'αρχήν συμφωνεί με την ιδέα, ωστόσο διατηρεί κάποιες επιφυλάξεις: «Το πακέτο Γιούνκερ προσφέρει μία διέξοδο, αλλά πρέπει να δούμε και το εξής ζήτημα: το Ταμείο ουσιαστικά προϋποθέτει ότι τα έργα που προωθούνται θα έχουν υψηλή κερδοφορία. Μόνο τότε θα απέδιδε πραγματικά η μόχλευση επί 15. Αλλά αν είναι έτσι, υποθέτω ότι μιλάμε για έργα που ούτως ή άλλως δεν θα είχαμε πρόβλημα να χρηματοδοτήσουμε. Το ζητούμενο είναι να δημιουργήσουμε τις συνθήκες εκείνες που διευκολύνουν μακροπρόθεσμα την επενδυτική δραστηριότητα».

Τα 21 δις είναι μόνο η αρχή

Όμως η πρόταση Γιούνκερ στηρίζεται στη λογική ότι τα 21 δις είναι μόνο η αρχή. Ο αντιπρόεδρος της Κομισιόν Γίρκο Κατάινεν δηλώνει ότι το Ταμείο θα είναι ανοιχτό και σε επενδυτές εκτός Ευρώπης, για παράδειγμα σε επενδυτικά funds από την Κίνα, το Κατάρ ή τη Σιγκαπούρη. Επιπλέον ο ίδιος ο πρόεδρος της Κομισιόν καλεί τα κράτη-μέλη να συνεισφέρουν χρήματα στον προϋπολογισμό του Ταμείου και μάλιστα τους προσφέρει ένα ισχυρό κίνητρο: οι δημόσιες δαπάνες που θα καταλήγουν στο Ταμείο δεν θα συνυπολογίζονται στο έλλειμμα και στο Σύμφωνο Σταθερότητας.

Από την άλλη πλευρά το Ταμείο προσφέρει κίνητρο και στους ιδιώτες, καλύπτοντας μέρος του επενδυτικού κινδύνου. Αλλά εάν είναι έτσι τα πράγματα, θα πρέπει να δούμε πολύ προσεκτικά τα επιλέξιμα έργα, λέει ο συμπροεδρεύων της ομάδας των Πρασίνων Φιλίπ Λάμπερντς. Και προειδοποιεί ότι το πακέτο Γιούνκερ δεν πρέπει να αντιμετωπιστεί ως «δώρο» για τους κατά τα άλλα απρόθυμους επενδυτές: «Αν πρόκειται για στοχευμένες επενδύσεις, αν για παράδειγμα οι επενδύσεις στοχεύουν στο να μειώσουμε κατά 50% το ενεργειακό κόστος στην Ευρώπη που είναι σήμερα 400 δις ετησίως, τότε ναι, συμφωνώ, να το χρηματοδοτήσουμε» επισημαίνει ο Βέλγος ευρωβουλευτής στην Deutsche Welle. «Αλλά δεν συμφωνώ, αν θέλουμε απλώς να κοινωνικοποιήσουμε τις ζημιές και να ιδιωτικοποιήσουμε τα κέρδη...».

Τα οφέλη για τον ευρωπαϊκό Νότ-ο

Το πραγματικό «δώρο» του Ζαν Κλοντ Γιούνκερ φαίνεται πάντως να απευθύνεται στις χώρες του Νότου, αλλά και στις υπόλοιπες χώρες που αναζητούν επενδυτικούς πόρους χωρίς να διαθέτουν αξιολόγηση AAA. Προς τις χώρες αυτές διαχέονται μέσω του Ταμείου πόροι και εγγυήσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) στο Λουξεμβούργο, η οποία από την πλευρά της διατηρεί την αξιολόγηση AAA. Για μεγάλο χρονικό διάστημα η Τράπεζα φαινόταν να διστάζει να εμπλακεί σε κάποιες χρηματοδοτήσεις μεγάλης κλίμακας, ώστε να μην διακινδυνεύσει τη δική της «άριστη» αξιολόγηση.

Αλλά «η όλη κατασκευή του πακέτου έχει ακριβώς το νόημα να μην υπάρχουν συνέπειες για το AAA της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων» τονίζει ο γερμανός ευρωβουλευτής Μάρκος Φέρμπερ στην Deutsche Welle. «Θα έχουμε λοιπόν έναν 'κουμπαρά' που δεν περιλαμβάνει μόνο έργα που αξιολογούνται με AAA. Πρέπει βέβαια, λόγω μόχλευσης, να επιλέξουμε με προσοχή τα έργα που χρηματοδοτούνται. Από και και πέρα, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων πρώτον συμμετέχει μόνο με 5 δις ευρώ και δεύτερον τα χρήματα αυτά προέρχονται από το πλεόνασμά της, συνεπώς δεν βλέπω να υπάρχει κίνδυνος για την αξιολόγησή της. Είναι έξυπνη η όλη λογική του πακέτου».

Κριτική για την αναδιανομή κοινοτικών κονδυλίων

Αρνητική στάση διατηρεί η Ευρωπαϊκή Αριστερά, και αυτό για δύο λόγους: πρώτον γιατί εκτιμά ότι δεν θα βρεθούν τα χρήματα που φιλοδοξεί να συγκεντρώσει ο Ζαν Κλοντ Γιούνκερ και δεύτερον γιατί επικρίνει την Κομισιόν για απραξία στο πρόβλημα της μη απορρόφησης κοινοτικών κονδυλίων, μέρος των οποίων θα αναδιατεθούν για το νέο ταμείο. Το σχόλιο από την επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Αριστεράς στο Στρασβούργο Γκάμπι Τσίμερ: «Τα 300 δις, τα οποία έχει στο μυαλό του ο κ. Γιούνκερ, στην πραγματικότητα δεν υπάρχουν και τα κράτη-μέλη δεν είναι διατεθειμένα να τα διαθέσουν. Επιπλέον αμφιβάλουμε αν πρέπει να διαθέσουμε κονδύλια από τα διαρθρωτικά ταμεία που δεν έχουν απορροφηθεί, χωρίς να αναρωτιόμαστε καν, ποιός είναι ο λόγος που δεν έχουν απορροφηθεί. Ο λόγος είναι προφανώς ότι οι χώρες που έχουν την πιο μεγάλη ανάγκη δεν είναι σε θέση να συνεισφέρουν το δικό τους ποσοστό της απαραίτητης εθνικής χρηματοδότησης».

Η αντίφαση της εποχής είναι ότι, ενώ οι δημόσιες δαπάνες συρρικνώνονται, τα ιδιωτικά κέρδη συσσωρεύονται και αναζητούν ευκαιρίες επανεπένδυσης- αλλά με ευνοϊκούς όρους. Αυτήν την ανισορροπία προσπαθεί να εξομαλύνει το «πακέτο Γιούνκερ». Αλλά για να γίνει αυτό, επισημαίνει ο Μάρκος Φέρμπερ, πρέπει να ενισχυθεί η «ραχοκοκαλιά» της ευρωπαϊκής οικονομίας, δηλαδή οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες, στις χώρες της κρίσης αντιμετωπίζουν πρόβλημα ρευστότητας: «Προσωπικά περιμένω να προβλεφθεί μεγαλύτερη υποστήριξη για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, γιατί μόνο με αυτές τις επιχειρήσεις μπορούμε να επιστρέψουμε στην ανάπτυξη και να βελτιώσουμε την απασχόληση» λέει ο γερμανός πολιτικός.

Το πακέτο Γιούνκερ θα συζητηθεί στη Σύνοδο Κορυφής του Δεκεμβρίου και για να αποσπάσει την έγκριση των «ισχυρών» της ΕΕ, ο επικεφαλής της Κομισιόν έχει προβλέψει και γι αυτούς ένα «δώρο»: το επενδυτικό ταμείο δεν θα χρηματοδοτηθεί ούτε με νέο δανεισμό, ούτε από πόρους του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης.